

Stockholms
universitet

2016-04-07

Dnr SU FV-2.10.1-0704-16

Stockholms universitets miljöhandlingsplan för 2016 och 2017

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 BAKGRUND	3
1.2 ORGANISATION OCH ANSVAR.....	3
1.3 UPPFÖLJNING.....	3
1.4 REGELKRAV.....	4
2 MÅL OCH ÅTGÄRDER.....	5
BILAGA 1 - MILJÖPOLICY FÖR STOCKHOLMS UNIVERSITET	12

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Stockholms universitets miljöhandlingsplan för 2016 – 2017 syftar till att stegvis minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och öka dess positiva miljöpåverkan. Miljöhandlingsplanen är tvåårig och innehåller åtta målområden som bygger på universitetets miljöpolicy. Vidare är målen kopplade till några av universitetets betydande miljöaspekter, dvs. de aktiviteter vid universitetet som har eller kan ha störst påverkan på miljön. Exempel på betydande miljöaspekter är avfallshantering och tjänsteresor. Målen i miljöhandlingsplanen behandlar energianvändning, tjänsteresor, utbildning, upphandling samt samverkan kring användning av förpackningar och matsvinn. Målen är universitetsövergripande och styrande för all verksamhet.

Under 2014 och 2015 var målen och åtgärderna i miljöhandlingsplanen inriktade på den miljöpåverkan som uppstår vid elanvändning, tjänsteresor med flyg, utbildning, återanvändning av möbler och annan utrustning samt miljösäkra laboratorier. Målen för elanvändning, miljösäkra laboratorier och återanvändning uppnåddes medan målen för tjänsteresor och utbildning endast delvis uppnåddes. Universitetet fortsätter därför det förbättringsarbete som rör tjänsteresor och utbildning. De övriga miljömålen i handlingsplanen för 2016 – 2017 bygger på uppföljningen av universitetets miljöarbete 2015 och de betydande miljöaspekterna.

1.2 Organisation och ansvar

Det övergripande miljöarbetet drivs av universitetets miljøråd. Ansvariga för genomförande av åtgärderna i universitetets miljöhandlingsplan är dels Miljørådet och dels miljökoordinatoren vid Tekniska avdelningen. Samarbete sker i första hand med Fastighetsavdelningen och Ekonomiavdelningen. Institutioner (motsvarande) tar fram lokala miljöhandlingsplaner, beslutar om egna åtgärder och är ansvariga för genomförandet. Åtgärderna i de lokala miljöhandlingsplanerna ska utgå från de universitetsgemensamma miljömålen och de betydande miljöaspekter som bedömts vara relevanta att arbeta med på institutionerna (motsvarande). Rutiner och anvisningar för miljöarbetet finns att hämta på universitetets miljöwebb, www.su.se/miljo. Där finns bland annat en anvisning och en mall för att ta fram lokala miljöhandlingsplaner.

Studenterna och studentkåren är delaktiga i universitetets miljöarbete. Studentkåren har en ledamot i Miljørådet och är med i beslutsfattandet som rör miljöarbetet. De driver också ett nätverk där frågor om studiemiljö diskuteras.

1.3 Uppföljning

Miljørådet ansvarar för uppföljningen av miljöarbetet och för redovisningen av föregående års miljöarbete till Naturvårdsverket och till Utbildningsdepartementet. Redovisningen sker i februari. Universitetet redovisar även resultaten av sitt miljöarbete till Transportstyrelsen och till Stockholms miljöförvaltning.

I mars går universitetsledningen igenom det gångna årets miljöarbete och beslutar om förbättringar i arbetet på förslag av Miljørådet. En miljöredovisning av årets miljöarbete i enlighet med EMAS-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS)) sammanställs årligen och finns tillgänglig i elektronisk form på universitetets miljöwebb.

1.4 Regelkrav

De regelkrav som i huvudsak reglerar universitetets miljöarbete är:

- Högskolelagen (1992:1 434)
- Miljöbalken (1998:808) med tillhörande förordningar
- Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter
- Förordning (2009:1) om miljö- och säkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor
- Förordning (2011:847) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster
- Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader

2 Mål och åtgärder

Nedan anges miljömål för verksamheten och vilka åtgärder som ska genomföras. Vidare anges vem eller vilka som är ansvariga för att genomföra åtgärderna samt hur målen ska följas upp. För flera av miljömålen finns miljöindikatorer. Indikatorerna relateras bland annat till antal helårsanställda och helårsstudenter per år.

Miljömål – Energianvändning

Stockholms universitets energianvändning ska inte öka per helårsanställd och helårsstudent i jämförelse med 2014 års nivå.

Total energianvändning 2014: 57 769 651 kWh.

Elanvändning per helårsanställd 2014: 7023 kWh.

Användning av värme/kyla per helårsanställd 2014: 5739 kWh

Elanvändning per helårsstudent 2014: 1093 kWh.

Användning av värme/kyla per helårsstudent 2014: 893 kWh

Åtgärder

- Samverka med fastighetsägare för att hitta och genomföra energibesparande åtgärder inom universitetets verksamhet.
- Informera medarbetare om och uppmuntra till energieffektiviseringar.

Ansvarig för genomförande

Tekniska avdelningen i samarbete med Fastighetsavdelningen.

Uppföljning

En fullständig uppföljning genomförs i januari/februari och en enklare i maj/juni.

Uppföljningsfrågor

- Har energieffektiva åtgärder genomförts?

Betydande miljöaspekt

- Energianvändning

Process

- Tillhandahålla verksamhetsstöd
- Samverka

Miljöindikator

- Förbrukad kWh uppdelad på el och värme/kyla per helårsanställd och år samt helårsstudent och år.

Miljömål – Miljöanpassa möten

Universitetet ska arbeta för att öka medvetenheten och kunskapen om miljöanpassade möten och transporter bland medarbetare och studenter.

Åtgärder

- Informera om hur medarbetare kan optimera och miljöanpassa möten och om flygresors miljöeffekter.
- Informera om cykelvägar i Stockholm.
- Förbättra medarbetares och studenters möjligheter att cykla till och från arbetet genom öka antalet cykelställ, hyrcykelstationer och pumpstationer.
- Utreda möjligheter om att sätta upp elladdstolpar för cykel och bil på universitetsområdet Frescati.

Ansvarig för genomförande

Tekniska avdelningen i samarbete med Fastighetsavdelningen.

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Har medarbetarnas medvetenhet och kunskap om miljöanpassade möten ökat?
- Har möjligheterna att cykla till och från arbetet förbättrats?
- Finns det möjlighet att sätta upp elladdstolpar för cykel och bil på universitetsområdet?

Betydande miljöaspekt

- Resor och transporter
- Kompetensutveckling för personal (inom miljöfrågor)

Process

- Tillhandahålla verksamhetsstöd
- Samverka

Miljöindikator

- Utsläpp av koldioxid för flygresor mätt i kg per helårsanställd och år.
- Antal användare av Adobe Connect i relation till antal helårsanställda och år.

Miljömål – Anskaffning

Universitetet ska i sin anskaffning arbeta för att minimera negativ miljöpåverkan samt för att varor och tjänster ska produceras under goda sociala förhållanden.

Åtgärder

- Utforma en rutin för att formulera miljökriterier i kravspecifikationerna.
- Utbilda beställarna i att ställa miljökrav.
- Utveckla och bredda informationen om att ställa miljökrav vid upphandling på universitetets webb.
- Utveckla en rutin för att följa upp ställda miljökrav i upphandlingar, i första hand i upphandlingar över direktupphandlingsgränsen men på sikt även i direktupphandlingar.

Ansvarig för genomförande

Tekniska avdelningen i samarbete med Ekonomiavdelningen.

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Har en rutin för att formulera miljökriterier i kravspecifikationer tagits fram?
- Har beställare utbildats i möjligheter att ställa miljökrav?
- Finns information om att ställa miljökrav vid upphandling på universitetets webb?
- Har en rutin för att följa upp ställda miljökrav tagits fram?

Betydande miljöaspekt

- Inköp och upphandling
- Kompetensutveckling för personal (inom miljöfrågor)

Process

- Tillhandahålla verksamhetsstöd
- Styra och leda

Miljöindikator

Ingen miljöindikator finns för detta miljömål.

Miljömål – Utbildning för hållbar utveckling

Stockholms universitet ska lyfta fram hållbarhetsperspektivet i utbildningsprogram i enlighet med högskolelagen.

Formuleringen hållbar utveckling avser den vida definitionen enligt högskolelagen 1 kap. 5§.

Åtgärder

- Informationsinsatser riktade till studierektorer och intresserade lärare om utbildning för hållbar utveckling. Dialog med studierektorer om insatser för att lyfta fram hållbarhetsperspektivet i utbildningsprogram.
- Inventera universitetets arbete med hållbarhetsmål (Agenda 2030).

Ansvarig för genomförande

Miljørådet

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Hur kan hållbarhetsperspektivet lyftas fram i utbildningsprogrammen?

Betydande miljöaspekt

- Forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle

Process

- Utbilda
- Tillhandahålla verksamhetsstöd

Miljöindikator

Ingen miljöindikator finns för detta mål.

Miljömål – Uppföljning av avinvesteringen i fossila bränslen

Uppföljning av att avinvestering avseende fossila bränslen skett i enlighet med den nya placeringspolicyn.
--

Åtgärder

- Uppföljning av avinvestering.

Ansvarig för genomförande

Placeringsrådet i samarbete med Miljörådet.

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Har avinvestering skett enligt policy?

Betydande miljöaspekt

- Forskning, utbildning och samverkan med omgivande samhälle

Process

- Samverka

Miljöindikator

Ingen miljöindikator finns för detta miljömål.

Miljömål – Samverkan om matsvinnet
Universitetet ska samverka med restauratörer inom universitetsområdet för att minska mängden matrester som slängs.

Åtgärder

- Informera om effekterna av matsvinnet.
- Anordna en kampanj om minskat matsvinn tillsammans med restauratör.

Ansvarig för genomförande

Tekniska avdelningen

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Har kampanj om matsvinnet anordnats?
- Har medvetenheten om effekterna av matsvinn ökat hos medarbetare?

Betydande miljöaspekt

- Kompetensutveckling för personal (inom miljöfrågor och avfallshantering)

Process

- Tillhandahålla verksamhetsstöd
- Samverka

Miljöindikator

Ingen miljöindikator finns för detta miljömål.

Miljömål – Samverkan om förpackningar

Universitetet ska arbeta för att användningen av engångsmaterial såsom plast- och pappersförpackningar minskar samt att sorteringen av avfall från mat och dryck ökar, inom universitetsområdet.

Åtgärder

- Undersöka användningen av engångsmaterial bland restauratörer på universitetsområdet.
- Etablera en rutin för minskad användning och ökad sortering av plast- och pappersförpackningar från mat och dryck tillsammans med restauratörer och andra relevanta intressenter.
- Samverka med restauratörer för minskad användning av engångsmaterial och ökad sortering av avfall från mat och dryck.

Ansvarig för genomförande

Tekniska avdelningen

Uppföljning

En fullständig uppföljning av hur väl universitetet uppnått målet genomförs årligen i januari/februari. I maj/juni görs en enklare uppföljning av målet.

Uppföljningsfrågor

- Finns rutin för minskad användning och ökad sortering av plast- och pappersförpackningar från mat och dryck?

Betydande miljöaspekt

- Avfallshantering
- Materialanvändning
- Kompetensutveckling för personal (inom miljöfrågor)

Process

- Tillhandahålla verksamhetsstöd
- Samverka

Miljöindikator

- Totala mängden sorterad plast i kg per år och helårsanställd.
- Totala mängden sorterade pappersförpackningar och wellpapp i kg per år och helårsanställd.

Bilaga 1 - Miljöpolicy för Stockholms universitet

Stockholms universitet ska genom sitt miljöarbete verka för att kontinuerligt minska sin negativa miljöpåverkan. Universitetet ska också förmedla kunskap i frågor som rör miljö och hållbar utveckling samt skapa medvetenhet om och engagemang för miljöfrågorna vid universitetet och i det omgivande samhället. I sin strävan efter ständig förbättring ska Stockholms universitet:

- Där så är möjligt arbeta efter högre krav än de rättsliga regler och minimikrav som ställs på verksamheten.
- Fortlöpande se över åtgärder för att minska naturresursanvändningen och miljöpåverkan från utsläpp till luft, mark och vatten som verksamheten direkt eller indirekt orsakar.
- Verka för att aspekter rörande miljö och hållbar utveckling vägs in i beslut där så är relevant.
- Verka för att alla medarbetare görs medvetna om innebörden av ett systematiskt miljöarbete.
- Aktivt samverka med studenter, studentkår, omgivande samhälle och andra intressenter i de avseenden där miljöfrågorna berörs och miljöarbetet kan förbättras.
- Säkerställa att tillräckliga resurser tilldelas arbetet med ständig förbättring av miljöprestanda, och att dessa resurser används på mest effektiva sätt.

Giltig till och med 2020-11-01